

РЫНАК ЗДАРОВАГА ХАРЧАВАННЯ

Народная мудрасць гаворыць: усе нашы хваробы ад нерваў. Але тут варта было б дадаць — і ад няправільнага харчавання. Наша самаадчуванне залежыць непасрэдна ад таго, што мы ядзім, але не ўсе надаюць гэтаму асаблівае значэнне. Аб тым, якім павінен быць правільны рацыён харчавання, як сфарміраваць яго ў дзяцей, дзе ў Беларусі знайсці «здоровыя» прадукты і калі ў рэспубліцы з'явіцца Канцэпцыя здаровага харчавання, карэспандант БЕЛТА размаўляе з начальнікам аддзела харчавання Наукова-практычнага цэнтру Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па харчаванні кандыдатам біялагічных навук Людмілай Мельнікавай.

бім салодкае і прывучаем да яго дзяцей.

У нашым рацыёне пераважаюць насычаныя жывёльныя тлушчы і лёгкія углеводы. Як вынік, згодна з праведзенымі даследаваннямі, беларусы, асабліва падлеткі і людзі сталага ўзросту, адчуваюць недахоп не толькі ў вітамінах А, D, С, В₁, В₂, фолевай кіслаце, але таксама ў харчовых валонках, поліненасычаных тлушчавых кіслотах, мінеральных рэчывах, такіх як магній, кальцій, жалеза, ёд, селен.

— **Апошнім часам стала модна адмаўляцца ад ужывання мяса і становіцца вегетарыянкам або сьварама. Плюсці і мінусы такога харчавання, якія ёсць супрацьпаказанні?**

— Адносіны да вегетарыянаства неадназначныя нават сярод спецыялістаў. Адно даследчыкі прызнаюць вегетарыянскую дыету адэкватнай, іншыя пацвярджаюць, што ў рацыёне ў аб'ёмным парадку павінен быць бялок жывёльнага паходжання. Адназначна можна сцвярджаць, што доўгае прымяненне строгага вегетарыянаства, пры якім выключанаюцца любыя віды мяса жывёлы, птушак, рыб, морапрадуктаў, а таксама малака і малочныя прадукты, якой, з гадамі прыводзіць да рэзкага дэфіцыту жалеза, цынку, кальцыю, вітаміна А, В₁₂, С₁₂, незамежных амінакіслот. Хоць колькасць жалеза, медзі, цынку ў рацыёнах строгіх вегетарыянцаў можа быць дастатковай, але засваеннасць іх з раслінных прадуктаў нізкая.

Нават у здравых людзей, якія выключылі са свайго рацыёну ўсе прадукты жывёльнага паходжання, могуць развівацца дыспэпсія, гіпавітаміноз і бялковая недастатковасць.

Улічваючы, што вегетарыянаства не можа забяспечыць павышаную патрэбнасць у лёгказасваляльным кальцыі, у жанчын у перыяд постменопаўзы і ў пахлых людзей высокая рызыка развіцця астэапарозу. Таксама вядома, што лёгказасваляльнае жалеза знаходзіцца толькі ў прадуктах жывёльнага паходжання, недахоп яго ў вегетарыянскай дыете можа прыводзіць да развіцця жалезадефіцытнай анеміі. Такім чынам, строгае вегетарыянаства нельга лічыць рацыянальным харчаваннем для дзяцей, падлеткаў, цяжарных жанчын, кормычых маці, пахлых людзей, спартсменаў.

— **Ці з'яўляюцца такімі ўжо небяспечнымі прадукты, якія змяшчаюць трансгенныя рэчывы, як аб гэтым гавораць некаторыя СМІ? Якая іх доля на беларускім рынку?**

— Спрэчкі аб бяспецы для арганізма чалавека прадуктаў харчавання на аснове генна-мадыфікаваных аб'ектаў вядуцца ва ўсім свеце. Аднак пакуль што ні ў працыюнікаў, ні ў прыхільнікаў ГМА няма дастатковай колькасці аргументаў і навуковых фактаў па гэтым пытанні.

Разам з тым, у Беларусі распрацавана і беспералытна ўдасканальваецца сістэма кантролю за абаротам ГМА, якая ўкаранена ў практыку дзяржаўнага нагляду,

туральных умовах без выкарыстання ГМ-тэхналогій, хімічных угнаенняў, гармонаў роду, харчовых дабавак. Цяпер у Беларусі адсутнічае прававая база, якая датычыцца арганічнай вытворчасці, няма дзяржаўных стандартаў і адпаведных тэхналагічных нарматываў. Пакуль што нівоннае сельгаспрадпрыемства ў нашай краіне не мае сертыфіката на выпуск такой прадукцыі. Таму сур'ёзна гаворыць аб наяўнасці арганічных прадуктаў на паліцах нашых магазінаў лічу неабгрунтаваным.

На рынку функцыянальных прадуктаў сітуацыя іншая. У 2007 годзе ў Беларусі зацверджаны і ўведзены ў дзеянне стандарт, які ўстанавіў тэрміны і паняцці ў гэтай галіне. Так, функцыянальным лічыцца прадукт харчавання, абагачаны фізіялагічна функцыянальнымі інгрэдыентамі для захавання і паляпшэння здароўя. Рынак такіх прадуктаў у нашай краіне актыўна фарміруецца. Умоўна яны прадстаўлены некалькімі групамі, сярод якіх можна адзначыць збожжавыя, малочныя прадукты і безалкагольныя напіткі.

Адносна вытворчасці ў Беларусі прадуктаў для лячэбнага харчавання пытанне застаецца адкрытым. Яны ствараюцца на стыку дыялогіі і фармакалогіі для лячэння і прафілактыкі сацыяльна значных захворванняў, напрыклад, такіх як алергія і дыябет. Пры гэтым функцыянальныя інгрэдыенты, дабаўлены ў такія прадукты, павінны даказваць сваю медыцынскую перавагу ў стандартызаваных клінічных даследаваннях.

— **Ці з'яўляюцца такімі ўжо небяспечнымі прадукты, якія змяшчаюць трансгенныя рэчывы, як аб гэтым гавораць некаторыя СМІ? Якая іх доля на беларускім рынку?**

— Спрэчкі аб бяспецы для арганізма чалавека прадуктаў харчавання на аснове генна-мадыфікаваных аб'ектаў вядуцца ва ўсім свеце. Аднак пакуль што ні ў працыюнікаў, ні ў прыхільнікаў ГМА няма дастатковай колькасці аргументаў і навуковых фактаў па гэтым пытанні.

Разам з тым, у Беларусі распрацавана і беспералытна ўдасканальваецца сістэма кантролю за абаротам ГМА, якая ўкаранена ў практыку дзяржаўнага нагляду,

санэпідагляду, аграрна-прамысловага комплексу краіны, мытнай службы і іншых зацікаўленых ведамстваў.

Існуе таксама пералік харчовай сыравіны і прадуктаў харчавання, якія падлягаюць кантролю за наяўнасцю ў іх ГМ-складальнікаў. У яго ўключаныя прадукты з генетычна мадыфікаванай соі і кукурузы. У адпаведнасці з пастановай Саўміна такія прадукты падлягаюць абавязковай маркіроўцы з пазначэннем звестак аб тым, што яны з'яўляюцца генетычна мадыфікаванымі або ў іх саставе ёсць такія кампаненты.

Маніторынгавыя даследаванні паказваюць, што колькасць прадукцыі, якая змяшчае ГМА, на рынку Беларусі адносна невялікая і ў апошнія гады захаваўся на ўзроўні 1 працента. Так што ні аб якой перавазе ГМА над традыцыйнай прадукцыяй не можа быць і размова.

— **Купляючы прадукты ў магазіне, на што трэба звярнуць асабліва ўвагу, у тым ліку ў радку «састаў»?**

— Калі гаварыць аб харчовых дабаўках, якія ўваходзяць у састаў прадукту, то нічога лішняга туды не дабаўляць. Калі прадукт дазволена для выкарыстання, ён апрыйму бяспечны для нас, няхай гэта будзе ГМА, харчовыя дабаўкі, фарбавальнікі, эмульгатары, стабілізатары і г.д. Іх дабаўляюць роўна столькі, колькі патрэбна для дасягнення тэхналагічнага эфекту, і гэта вельмі строга кантралюецца дзяржавай у розных акрэдытаваных лабараторыях.

А вось на што сапраўды трэба звяртаць увагу пры куплі, дык гэта на тэрмін прыгоднасці прадукту, таму што калі ён скончыўся, прадукт можа стаць небяспечным для здароўя. Пасля куплі трэба абавязкова паглядзець на зыкетцы, як захоўваць прадукт, пры якой тэмпературы, колькі яго можна захоўваць пасля адкрыцця. І, вядома, часцей заглядаць у халадзільнік, наводзіць там парадка, таму што нават калі мы купляем першапачаткова бяспечныя прадукты, яны могуць нанесці шкоду нашаму здароўю пры няправільным захаванні і ужыванні.

Хрысціна РАШАНОК, БЕЛТА.

ШКОЛЬНАЯ ФІЗІКА: ЦЯПЕР НЕ ТОЛЬКІ ТЭОРЫЯ?

НАВІНЫ

Згодна з Праграмай развіцця агульнай сярэдняй адукацыі, на аснашчэнне вучэбных кабінетаў фізікі ў беларускіх школах праддугледжана выдаткаваць у 2013 годзе 150 млрд рублёў. Спецыялістамі Нацыянальнага інстытута адукацыі быў распрацаваны пералік аднаведных прыбораў і інструментарыя, які павінен быць прадстаўлены ў сучасным кабінце фізікі.

Міністэрствам адукацыі вызначаны 222 установы агульнай сярэдняй адукацыі, у якіх плануецца поўнасцю абсталяваць кабінеты фізікі ў гэтым годзе. Як раскажаў журналісту «Звязды» ў галоўным адукацыйным ведамстве, да 1 верасня будуць аснашчаны 22 кабінеты фізікі. Згодна з заключанымі дамовамі, на 13 жніўня ў рэспубліканскае ўнівернае прадрпрыемства «Глобус» было пастаўлена 71 найменне абсталявання: мэбля, інтэрактыўныя дошкі, тэлевізары, шматфункцыянальныя ўстаноўкі, вэб-камеры, мадэмы, маніторы, дэманстрацыйныя наборы па электрычнасці, стэндзі, плакаты, телескопы. Дарэчы, телескопамі плануецца аснасіць усю 222 школы.

Звяршыць пераснашчэнне кабінетаў фізікі, хіміі і біялогіі плануецца да 2016 года. Згодна з Праграмай развіцця агульнай сярэдняй адукацыі, з 2014 па 2016 год на аснашчэнне кабінетаў фізікі, хіміі і біялогіі праддугледжана выдаткаваць па 475,5 млрд рублёў штогод.

Надзея НИКАЛАЕВА.

ПАДЗЕІ

ТРЫМАЛЬНІКАМ КАРТАК МТБАНКА ЦЯПЕР ДАСТУПНЫЯ 600 БАНКАМАТАЎ

Учора да партнёрскай сеткі МТБанка далучыўся адзін з найбуйнейшых банкаў краіны — Белінвестбанк. Таму цяпер трымальнікі плацежных картак МТБанка змогуць дадаткова карыстацца больш чым 600 банкаматамі па ўсёй краіне, уключаючы машыны банкаў-партнёраў — Белінвестбанка і Белгаспрамбанка. Дарэчы, у банкаматах гэтых двох устаноў усталяваюцца аналагічныя ўмовы па выдачы наяўных тым, што дзейнічалі ў банкаматах «Прыорбанка». МТБанк рэкамендуе ў сувязі з гэтым сваім кліентам выкарыстоўваць банкаматы менавіта пазначаныя установы на выгядных умовах. Акрамя таго, у банкаматах Прыорбанка з 1 верасня выдача наяўных бязцэбных з'яўляюцца на агульных умовах. МТБанк просіць уплываць апошняе пры планаванні сваіх аперацый з карткамі.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

КВАТЭРНЫЯ ЗЛАДЗЕІ «ВЫЙШЛІ»... ПРАЗ АКНО

Супрацоўнікі крымінальнага вышуку ГУУС Мінгарвыканкама разам з калегамі з Фрунзенскага РУУС сталіцы затрымалі серыйных кватэрных зладзеяў.

Напачатку ў райаддзел міліцыі звярнуўся з заявай жыхар раёна, які заспеў у сваёй кватэры па вуліцы Панамарэчкі двух невядомых гасцей, што старанна абшуквалі яго жыллё. Злоўчынцы ледзь не за руку, зладзей паспрабавалі збегчы праз акно. Гэта пры тым, што кватэра, дзе яны вырашылі пахвіцца чужымі каштоўнасцямі, знаходзілася на трэцім паверсе. Пры падзенні адзін са зламыснікоў атрымаў траўму нагу. Гаспадар кватэры звярнуў на гэтую акалічнасць увагу аперацыйнікаў. І ўжо праз два дні супрацоўнікі крымінальнага вышуку разам з байцамі спецпадраздзялення «Алмаз» затрымалі зладзеяў каля ўвахода ў паліклініку, куды яны звярнуліся па дапамогу. Абодва прыяцелі ўжо былі раней судзімыя, ужываюць наркотикі. Праваахоўніке не выключана, што затрыманьня могуць мець дачыненне да іншых аналагічных злачынстваў. Прынамсі, вядома калі мінімум пра два такія выпадкі, але тады ўдалымі былі вернута іх маёмасць і яны ў міліцыю не звярталіся.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ФАКТЫ

ПРЫСВОІЛІ СРОКІ ЎДЗЕЛЬНІКАЎ ДОЛЕВАГА БУДАЎНІЦТВА

У дачыненні да заснавальнікаў і службовых асоб будаўнічай кампаніі таварыства з абмежаванай адказнасцю «Антасам» Камітэт дзяржаўнай бяспекі завёў крымінальную справу.

Паводле інфармацыі прэс-службы КДБ, папярэдняе даследаванне паказала, што з мая 2009 года па жнівень 2013-га дырэктар кампаніі, знаходзіўся ў змове з заснавальнікамі, прывосой грашовыя сродкі ўдзельнікаў долевага будаўніцтва. Грошы былі пералічаны на адрас ТАА «Антасам» на будаўніцтва кватэр у жылльвым комплексе «Самецкі» ва Фрунзенскім раёне сталіцы. Па месцы жыхарства падаронных асоб і ў офісах падкантральных ім камэрцыйных структур канфіскавана калі 18 кг золата ў злітках Нацыянальнага банкаў Беларусі. Устаноўлена таксама наяўнасць дарагіх аб'ектаў нерухомаасці і транспартных сродкаў.

Святлана БАРЫСЕНКА.

З ТРАВЫ ПОЛІМЯ ПЕРАКІНУЛАСЯ НА АДЗЕННЕ...

У Салігорскім раёне шасцігадовы хлопчык атрымаў цяжкія апёкі, распальваючы вогнішча пры дапамозе бензіну.

Няшчасны выпадак адбыўся ў вёсцы Доўгае, дзе дзіця разам з 15-гадовым братам знаходзілася на падворку. У свой час хлопчык неаднойчы назіраў, як бацька пры дапамозе бензіну распальваў вогнішча, і паспрабаваў паўтарыць яго дзеянні. — Паведамліў ў Мінскім абласным упраўленні МНС. — Калі ён адкароўваў ёмістасць, гаручыя вадкасці патрапіла на адзенне. Увё астатняе дзіця выліла на траву і запылала. З травы полымя перакінулася на адзенне. Пры спробе самастойна затухаць агонь пацярпелы і атрымаў апёкі 40 працэнтаў цела. Дзіця ішпіталізавалі ў рэанімацыйнае аддзяленне дзіцячэй бальніцы ў краіне цяжкім стане.

Сяргей РАСОЛЬКА.

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

«ПРЭМ'ЕР» НА 180 МІЛЬЁНАЎ РУБЛЁЎ

Кантрабандысты амаль штодня хаваюць буйныя партыі тытуноу пад вулгам, які вядуць у Латвію.

У рэспубліканскім пункце мытнага афармлення «Бігосова-2» супрацоўнікамі Віцебскай мытні быў спынены грузава чыгуначны састаў, які ехаў з Расіі ў Латвію. Падчас агляду двух паўгонаў на пад вулгам знайшлі 60 каробак з цыгарэтамі «Прэм'ер» беларускай вытворчасці з акцызнымі маркамі. 30 тысяч пакаў на агульную суму 180 мільёнаў рублёў канфіскавалі.

ЗГАРЭЎ АЎТАМАБІЛЬ

У Віцебску ноччу згарэў аўтамабіль, які належыць рэспубліканскаму ўнівернаму прадрпрыемству «Бел-пошта».

— Пажаз адбыўся а пятай гадзіне ночы на вуліцы Петруся Броўкі, каля дома № 9. Агнём быў знішчаны аўтамабіль «ГАЗ-2705», 2006 года вырабу. Пры спробе самастойнага тушэння пажару кіроўца атрымаў апёкі рук, галавы 1-2 ступені, — паведаміла Марыяна Фандо, прэс-саркатар Віцебскага абласнога ўпраўлення па надзвычайных сітуацыях. Мужчыну ішпіталізавалі. Прычына пажару высвятляецца.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

П'ЯНАЯ ТРАГЕДЫЯ

38-гадовая жыхарка Лунінецкага раёна і трое яе сабульнікаў забілі 34-гадовага мужчыну. Паводле версіі следства, уся кампанія спачатку гуляла ў доме жанчыны. Затым узнікла сварка, падчас якой дама і яе маладзівы гасці сталі збівца 34-гадовага сужыцельнага гаспадыні дома. Білі рукамі і нагамі, пакуль няшчасны не памёр. Цяпер усё ўдзельніцы засталіся затрыманымі. Двое з іх — 1989 года нараджэння — раней адбывалі пакаранне за розныя злачынствы.

Яна СВЕТАВА.

АБАРАЊІЦЬ ПРАЦОЎНЫЯ ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА З ІНВАЛІДНАСЦЮ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Пры гэтым досыць складаная і працягла па часе працэдура атрымання ІПРі не заўсёды гарантуе працаўладкаванне. Звязана гэта з тым, што рэкамендацыі фарміруюцца дактарамі-экспертамі па інструкцыях і пераліках прафесій, якія становяцца састарэлымі яшчэ да іх сцвярджэння. — акцэнтаваць увагу Сяргея Драздоўскага. — І як мы пераконанымся, дастатковых механізмаў абароны і кампенсацыі з боку прававой сістэмы тут няма.

Як абараніць працоўныя правы інваліду?

Сяргей Драздоўскі перакананы, што ў розных сферах з розных рэгіёнаў краіны узнікае мноства тых іспытных працоўных сітуацый. Аднак, як правіла, скардзіцца людзі пачынаюць, толькі калі «накіпела». Людзі з інваліднасцю нярэдка набываюць, што маюць такія ж правы на працу, які і ўсе астатнія. І калі гэтыя правы паруюцца, заўсёды ёсць магчымасць іх абараніць. Ці хача б паспрабаваць гэта зрабіць.

Як паводзіць сябе чалавеку пры парушэнні яго працоўных правоў, куды лепш звярнуцца, мы папрасілі расказаць **юрыста Алега ГРАБЛЕУСКАГА**.

Дык вось, калі вы лічыце, што вашы працоўныя правы паруюцца, то маеце

права звярнуцца ў наступныя інстанцыі:

— У калегію адвакатаў па прававую дапамогу. Гэты крок падыходзіць і для тых, хто мае намер працаўладкавацца, і для тых, хто ўжо працуе. Калегія адвакатаў бесплатна аказвае юрыдычную дапамогу: пазаўнікам — у судзх першай інстанцыі пры вядзенні спраў, звязаных з працоўнымі праваадносінамі; інвалідам першай і другой групы — азнаўляючы кансультацыі, якія не патрабуюць вынасяння з дакументамі.

— У прафсаюз па прававую дапамогу. Не варта грэбаваць такой магчымасцю. — У некамерцыйнай арганізацыі і сродкі масавай інфармацыі. Напрыклад, у Афіс па правах людзей з інваліднасцю, які аказвае прававую дапамогу. Зварот у СМІ таксама можа быць вельмі дзейсным.

— На юрыдычныя інтэрнэт-рэсурсы. Сёння ваякіла колькасць прававых сайтаў прапануюць анлайн-кансультацыі.

— У пракуратуру са скаргай на дзеянні ці, наадварот, бяздзейнасць службовай асобы, арганізацыі, прадпрыемства, установаў. У выпадку выяўлення парушэння пракурор мае права вынесці прадстаўленне аб ліквідацыі парушэння заканадаўства.

— У Дэпартамент дзяржаўнай інспекцыі працы Міністэрства працы і сацыяльнай

абароны Рэспублікі Беларусь са скаргай альбо заявай. Гэта — спецыяльна ўсталяваны орган нагляду за выкананнем заканадаўства аб працы.

— Да вышэйстачыных асоб. Ёсць магчымасць накіраваць скаргі вышэйшым службовым асобам і ў вышэйшастачыя службовыя арганізацыі. Напрыклад, калі прадпрыемства ўваходзіць у структуру якога-небудзь міністэрства, можа быць эфектыўным зварот са скаргай да міністра.

— Са скаргамі ў іншыя дзяржоргані, якім наўпроставі хоць і не падпарадкаваннае суб'ект, што парушыў працоўныя правы, але якія маюць уплыў. Калі парушэнне правоў чалавека мае антыканстытуцыйны характар, можна звярнуцца са скаргай у Канстытуцыйны Суд. І хоць ён не ўстаўнаважаны рэагаваць на звароты фізічных асоб, зарфісаваны выпадкі, калі ім разглядаюцца такія скаргі.

— У суд з іскавай заявай аб аднаўленні парушаных правоў. Як правіла, да складанага іскавай заявы патрабуецца выкананне абавязковых дасудовых прававых працэдур (у залежнасці ад канкрэтнай сітуацыі), таму важна знайсці магчымасць атрымання кваліфікаванай прававой дапамогі.

Святлана БУСЬКО.

СІСТЭМА «БЕЛКАРТ» АТРЫМАЛА АСОБНЫ ЮРЫДЫЧНЫ СТАТУС

Днямі адбылося падпісанне дагавора аб стварэнні ЗАТ «Белкарт», заснавальнікамі якога сталі: акцыянернае таварыства «Банкаўскі працэсінгавы цэнтр», Беларусбанк, Белаграпрамбанк і Белінвестбанк.

Мяркуюцца, што створанае таварыства будзе ажыццяўляць арганізацыйнае суправаджэнне функцыянавання плацежнай сістэмы «Белкарт», яе метадалагічнае і інфармацыйнае забеспячэнне. Вылучэнне аплатай сістэмы «Белкарт» у асобную юрыдычную асобу павялічыў яе кіравальнасць, дазволіць больш актыўна дзейнічаць па пытаннях стратэгіі і аперацыйна выбудоўваць тактыку, каб усялякі спрыць развіццю рынку айчынных плацежных картак. Засяроджванне кіравання ў руках вядучых удзельнікаў сістэмы, каардынацыя бізнес-палітыкі гульцоў фінансавага рынку да падставы спадзявання, што плацежная сістэма «Белкарт» зойме стабільна лідэрскую пазіцыю ў нашай краіне.

Даведка «Звязды»: зараз доля «Белкарт» на рынку Беларусі складае 46,54% па колькасці карт у абарачэнні. У склад удзельнікаў гэтай аплатнай сістэмы ўваходзіць 20 беларускіх банкаў. Беларусбанк з'яўляецца ўдзельнікам сістэмы «Белкарт» з 1996 года. У агульнай долі з'яўляюцца ўсіммі банкамі картка «Белкарт» Беларусбанк, з аб'ёмам з'ямі ў 3,3 млн картак (64%), узаўняна займае ў краіне 1-е месца.

У прэс-службе Беларусбанка нам паведамлілі, што цяпер гэтай фінансавай устаномай прапануецца шырокі спектр картачных прадуктаў «Белкарт», у тым ліку для дзяцей, студэнтаў і карпаратыўных кліентаў. Асаблівым поспехам карыстаюцца ашчадныя карткі, якія дазваляюць атрымліваць дадатковы даход у выглядзе павышанага працэнта на суму грашовых сродкаў на рахунку.

Сяргей КУРКАЧ.

ВУЧОБА Ў АЎТАШКОЛАХ У 2013 ГОДЗЕ ЗНАЧНА ДАРАЖЭЦЬ НЕ БУДЗЕ

Падстаў для значнага павышэння кошту ў беларускіх аўташколах няма, паведамліў карэспанданту БЕЛТА начальнік аддзела бяспекі транспартнай дзейнасці ўпраўлення тэхнічнай палітыкі Міністэрства транспарту і камунікацыі Беларусі Павел БРЭЧКА, каментуючы планы па абсталяванні вучэбных аўтамабіляў відэарэгістратарамі і магчымы ў сувязі з гэтым рост цэн на вучобу.

Урад Беларусі зацвердзіў план работы па ўдасканальненні сістэмы падрыхтоўкі вадзіцеляў механічных транспартных сродкаў. Падрыхтоўка змяненню ў СТВ 1567-2005 «Сродак транспартны вучэбны механічны». Патрабаванні да дадатковага абсталявання і метады правэркі», сярод якіх можа аказвацца прадпісанне па відэарэгістратар, аднесена на снежань гэтага года. «Я не думаю, што праект з'явіцца раней», — сказаў начальнік аддзела.

«У гэтым годзе курсантаў у аўташколах павышэнне аплаты з 3-па трабаванню па аснашчэнні аўтамабіляў новымі прыборамі не з'явацца, — запэўніў ён. «Разам з тым, калі будзе прынята рашэнне аб паўсудным выкарыстанні таіх устатковаў, пэўнае павелічэнне кошту навучання пасля магчыма», — дазважыў спецыяліст.

Павел Брэчка падкрэсліў, што пры станючымі вырашэнні пытання аб дадатковым аснашчэнні вучэбных аўтамабіляў трэба, каб бюджэтныя арганізацыі заклалі сродкі на закупку абсталявання. «Але нават калі з'явіцца новыя патрабаванні, тхосці захоча павышыцца цэны, тхосці — не. Некаторыя могуць за кошт свайго прыбытку адначасова ўнесці працэнтную суму, а кошт навучання пакінуць на ранейшым узроўні, таму нельга казаць: чакайце масавага і аднаразовага падаражэння», — дадаў ён. Цяпер цэны рэгулююцца рыначным спосабам у залежнасці ад попыту і прапанавання і могуць значна вар'іравацца.

Паводле слоў Паўла Брэчкі, прымяненне ў аўташколах відэарэгістратараў дадасць магчымасць павялічыць кантроль за практычным навучаннем і забяспечыць магчымасць ацэнкай выканання курсантамі практычных заняткаў. Неабходна прысідзі да агульнай думкі зацікаўленых дзяржаўных арганітаў, якім чынам і за які часовы перыяд планы рэальна выканаць, сфарміраваць заканадаўчую базу. «Імкнучы да выкарыстання новых тэхналогій трэба», — упэўнены спецыяліст. На яго думку, для вырашэння такога пытання спатрэбіцца не менш як год.

Рэха падзеі

НАПЕРАД, ДА ГЕАПАЛІТЫКІ МІРНАГА АТАМА!

17 жніўня ў беларускім Астраві прышлі грамадскія слуханні, прысьвечаныя пытаньням бяспекі будаўніцтва атамнай электрастанцыі ў нашай краіне.

Слуханні прышлілі нават больш чым проста прадказальна. У папярэднія два гады беларускі бок прыняў усё неабходнае намаганні ў рамках сваіх міжнародных абавязавальстваў для інфармавання кампетэнтных органаў Літвы. І 17 жніўня беларусы па вышэйшым узроўню арганізавалі і правалі мерпрыемства.